

Vækst, stabilitet og tryghed

Koalition mellem Siumut, Demokraatit og Nunatta Qitornai

Politisk program 2020-2022

Indledning

Grønland står midt i en hidtil uset COVID-19-krise, der har ramt hele Verden. Der er brug for stabilitet og tryghed, men også for at undgå en større stagnation i det grønlandske samfund.

Koalitionspartierne Siumut, Demokraatit og Nunatta Qitornai erkender, at der – som aldrig før – er brug for en stabil politisk ledelse, som er handlekraftig og beslutningsdygtig.

Det grønlandske befolknings ve og vel, ikke mindst sundhed skal sikres midt i COVID-19-krisen, hvorfor koalitionsparterierne har fundet det nødvendigt at udbygge samarbejdet i koalitionen på et mere forpligtende grundlag.

Koalitionspartierne fastholder tilførsel af nødvendige ressourcer til sundhedsvæsenet. Patientsikkerheden og den generelle sundhed skal sikres.

Koalitionspartierne erkender behov for justering af de økonomiske rammer, hvor budgetterne og bevillingerne skal tilrettes efter den nuværende situations alvor.

Om end det bliver vanskeligt at fastholde mål om vækst i økonomien, vil koalitionsparterierne sikre råderum til at minimere COVID-19-krisens negative konsekvenser. Det betyder, at beskæftigelsesindsatsen og hjælp til nødlidende virksomheder og arbejdstagere skal have mulighed for hjælp under COVID-19-krisen.

De ændrede forudsætninger medfører også behov for en ny prioritering på alle områder.

Borgerne, kommunerne og Grønlands Selvstyre fortjener klare rammer, hvorfor ret og pligter skal være tydelige. Alle skal bidrage til fastholdelse af driften af Grønland, og alle mennesker bør tage medansvar for vores sundhed, og at der tages de nødvendige skridt til at undgå spredning af smitsomme sygdomme.

De allerede truffne beslutninger, som

- Inatsisartuts Finanslov 2020
- Ledighedsbekæmpelse
- Forbedring af børnefamiliers vilkår
- Beskæftigelsesfradrag
- Sænkelse af selskabsskatten
- Ilanngaassivik
- Lufthavnsbyggerierne
- Planer om anlæg af nye vandkraftanlæg

fastholdes, dog med mulighed for justering efter COVID-19-situationen.

Den førte økonomisk- og finanspolitik fastholdes, hvor der sættes fokus på omkostningsbevidsthed og sparsommelighed. Der er behov for at tage de nødvendige forholdsregler, så Landskassens og kommunernes likviditet til enhver tid kan håndtere COVID-19-krisen.

Samfundsøkonomien skal ikke gå i stå, og derfor vil koalitionsparterierne sikre de nødvendige tiltag til fastholdelse af beskæftigelse og aktivitet i alle landets regioner, hvorfor bevillinger i videst mulig omfang spredes ligeligt.

Principaftale

Principaftalen gælder for den resterende del af valgperioden 2018-2022.

Koalitionspartierne vil i Inatsisartut og Naalakkersuisut arbejde for at nå de politiske målsætninger, som partierne er blevet enige om.

De nødvendige reformer til forbedring af befolkningens levevilkår, og forbedring af det offentlige system fastholdes, ikke mindst for at sikre fortsat økonomisk vækst for at skabe nye arbejdspladser og få flere arbejdsdygtige mennesker i beskæftigelse. Selvfølgelig under hensyntagen til COVID-19-krisen.

Koalitionspartierne er enige om, at sikre et solidt samarbejde i gensidig tillid og respekt. Befolkningen fortjener tryghed og vished om, at Inatsisartut og Naalakkersuisut arbejder for forbedring af rammerne i det grønlandske samfund.

Vi skal alle tage et medansvar i samfundsudviklingen, men særligt i denne COVID-19-krise er der behov for at stå sammen, og tage et fælles ansvar.

Nuuk, den 29. maj 2020

Kim Kielsen
Siumut

Nivi Olsen
Demokraatit

Vittus Qujaukitsoq
Nunatta Qitornai

Koalitionspartierne vil arbejde for:

- En skole- og uddannelsesreform
- Forsættelse af styrkelse af kulturlivet
- Revision af fiskeriloven
- Revision af fangst- og jagtlov
- Udbygning af produktionsanlæggende i byer og bygder
- Reform af arbejdsmarkedslovgivningen
- Pengestrømsanalyse mellem Grønland og Danmark
- Forberedelse af overtagelse af sagsområder fra staten
- Fortsættelse af arbejdet omkring forfatning
- Etablering af en miljøfond

Koalitionspartierne er enige om at holde den offentlige administration på et minimum, uden at dette forringer service til befolkningen.

Befolkningen har krav på rettigheder, men pligter skal også følge med. Folkeoplysningsarbejdet skal styrkes.

Koalitionspartierne vil benytte redegørelsen om privatisering af offentligt ejede virksomheder til at fremme politiske overvejelser, hvor fordele og ulemper belyses tilstrækkeligt inden en politisk beslutning.

Ved indgåelse af servicekontrakter skal der tages hensyn til mindstekravene til kvalitetsydelse, hvad angår passagerbefordring i luften og til havs samt godstransport. Monopolvirksomhed skal afpasses, så der kan opstå en større konkurrencesituation.

En velfungerende og stabil person- og godstransport over hele landet er nødvendig for at opretholde landets sammenhængskraft. Koalitionspartierne vil arbejde for langsigtede servicekontrakter for at opnå dette mål. Hvor det er praktisk muligt og giver økonomisk mening, skal mindre private aktører gives mulighed for at løse transportopgaver, så længe dette i øvrigt sker på betryggende og sikker vis.

Koalitionspartierne skal se på mulighederne for at overtage ansvaret for lufttrafikken, vejrmedling og beredskab fra staten.

Grønland skal være selvforsynende i størst mulig omfang, og det gælder i energiforsyningen, fødevarer, vandforsyning, landbrug, kød, grøntsager m.v.

Sundhedskommissionen

Sundhedskommissionen skal have arbejdsro til at komme med sin betænkning, hvor denne skal danne grundlag for politiske prioriteringer og beslutninger om hvordan sundhedsvæsenet skal organiseres, og hvilken ydelse samt service det grønlandske samfund skal have i fremtiden.

Råstofbranchen

Det er tvungende nødvendigt, at Landskassens indtægter kommer fra flere erhverv. Råstofbranchen skal udvikles til at være en bærende søjle, og derfor gælder det om at forenkle råstoflovgivningen uden at gå på kompromis med miljø-, sikkerheds- og sundhedsmæssige krav. Dette vil gøre Grønland mere attraktivt at investere i. Efterforskningsaktiviteterne skal øges, og der skal gives flere udnyttelsestilladelser, så der kan etableres nye jobs og skatteindtægter.

Åbenhed og gennemsigtighed

For at sikre størst mulig åbenhed og gennemsigtighed i offentlig forvaltning, skal borgernes adgang til informationer forbedres i Grønlands Selvstyre og kommunerne. Det gælder også administrationen i Inatsisartut Bureau for så vidt angår offentlighedsloven.

Kultur og foreningsliv

Muligheden for indførelse af skattefradrag for deltagelse i foreningsarbejde i almennyttige, sociale, kulturelle, kirkelige og sportslige foreninger undersøges, da disse har stor betydning for forebyggelse og velfærd.

Arbejdsmarked

Beskæftigelsesstrategien skal ajourføres, så COVID-19-krisen og innovation indgår i planerne og nye tiltag.

Uddannelse

Decentralisering af Jern- og Metalskolen skal gennemføres, så den fremover bliver lagt sammen med KTI Sisimiut. Muligheden for etablering af en gymnasial uddannelse i Ilulissat undersøges. Kollegieplanens etape 1 gennemføres.

Socialområdet

Tidlig indsats og opsøgende socialarbejde skal organiseres på landsplan for at minimere samspilsproblemer, seksuel misbrug, vold, alkohol- og hashmisbrug. Handlingsplan for fattigdomsbekæmpelse skal gennemføres. Telefonrådgivning og hotline for hjælp mod misbrug og misrøgt skal udvides.

Bygge og anlæg

Der skal igangsættes planlægning for byggeri af ungdomsboliger for at mindske den store boligmangel blandt unge. Der skal igangsættes forsøgsbyggeri for hjemløse, hvor modellen med et bokollektiv skal afprøves.

Affaldshåndtering

Handlingsplan for håndtering af affald skal følges med finansiering for de næste 2 år. Sortering af affald skal gøres lovpligtigt. Genbrug af affald skal fremmes.

Miljøforbedring

Der skal igangsættes oprydning af miljø overalt i landet. Derfor skal muligheden for brug af miljøarbejdere fremmes på kommunalplan.

Udenrigs- og sikkerhedspolitik

Koalitionspartierne vil arbejde for at Grønland skal have større indflydelse på udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold.

Koalitionspartierne finder det vigtigt, at Grønland får økonomisk udbytte af USA's tilstedeværelse i Pituffik.

Fiskeri

Grønlands vigtigste erhverv skal fortsat udvikles og tilpasses de globale tendenser og behov. Revision af fiskeriloven og bred forlig er nødvendig, hvis løsningen skal være langtidsholdbar.

Desuden skal erhvervet også udvikles til at rentabelt, effektivt og dynamisk for at generere størst mulig afkast af naturressourcerne. Derfor skal Fiskerikommissionen have arbejdsro.

Arbejdet med deling af hele Grønland i forvaltningsområder færdiggøres, hvortil der skal anvises kvoter til flest mulige fiskearter.

Muligheden for etablering af afdeling for konsulenttjeneste for fiskeriet og Naturinstituttet i Nordgrønland undersøges.

Det nyeste procesteknikker skal benyttes i industrien for at øge Grønlands konkurrencedygtighed, og derfor skal uddannelse i procesteknologi og forædling løses ved etablering af en uddannelse til formålet.

Søkabel

Den fiberoptiske søkabel skal forlænges til at omfatte flest mulige beboelser i Grønland, således bygder og yderdistrikter får bedre forudsætninger for teknisk udvikling. Muligheden for at øge kapaciteten skal ligeledes undersøges, således datacentre og lignende kan tiltrækkes.